

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МОРЕХІДНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМ. О.І. МАРИНЕСКА
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом начальника ВСП «МФК
ім. О.І. Маринеска НУ «ОМА»
від 02.01.2025р. № 3

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 3-ОП
ДЛЯ МАЙСТРА ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ

1. Загальні положення

1.1. Дана Інструкція є нормативним документом в межах ВСП «МФК ім. О.І. Маринеска Національного університету «Одеська морська академія» (далі - коледж). Охорона праці майстра виробничого навчання заснована на чинному законодавстві (Закон України «Про охорону праці», Закон України «Про освіту», Закон України «Про обов'язкове державне соціальне страхування, Закон України «Про пожежну безпеку», «Кодексі законів про працю» та нормативно-правових актів з питань охорони праці, пожежної безпеки, техніки безпеки та безпеки життєдіяльності.

1.2. Майстер виробничого навчання зобов'язаний виконувати всі вимоги «Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу» ДСанПін 5.5.2.008-01, затверджених постановою Головного санітарного лікаря України від 14.08.2001 р. № 63 і погоджених Міністерством освіти і науки України від 05.06.2001 р. і нести безпосередню відповідальність за безпечний стан учбових місць, обладнання, приладів, інструментів, інвентарю тощо.

1.3. Майстер в процесі проведення навчально-виховного процесу:

- не має права використовувати інструменти та інше обладнання, яке не передбачене темою навчання у навчальних майстернях;
- зобов'язаний здійснювати проведення вступних та первинних інструктажів для курсантів з безпеки життєдіяльності за умов їх реєстрації в спеціальному журналі у відповідності до “Положення про навчання учасників навчально-виховного процесу”.
- несе відповідальність за здоров'я та життя курсантів та безпечне проведення навчально-виховного процесу в навчальних майстернях, а також проводить:
- вступний інструктаж з безпеки життєдіяльності проводиться один раз при зарахуванні курсанта до закладу за програмою вступного інструктажу;

- первинний інструктаж проводиться три рази на рік (на початку навчального року, перед зимовими канікулами та перед літніми канікулами) за програмою первинного інструктажу;
- інструктаж з безпечного поводження в навчальній майстерні (один раз на рік перед початком навчання в майстерні);
- інструктаж з техніки безпеки (кожного разу перед початком кожної практичної роботи із використанням небезпечних матеріалів та інструменту або шкідливих матеріалів)
- за необхідності проводити цільові інструктажі з безпеки життєдіяльності за окремими Інструкціями.
- несе особисту відповідальність за збереження життя і здоров'я курсантів на навчально-практичних заняттях в навчальних майстернях, інших заходах;
- повідомляти начальника коледжу або його заступника про кожний нещасний випадок, що стався з учасниками навчально-виховного процесу, організувати надання першої медичної (долікарської) допомоги потерпілому, а в разі необхідності організувати надання спеціалізованої медичної допомоги;
- організувати евакуацію курсантів з приміщення в разі пожежі та інших аварійних ситуацій, чи стихійного лиха.

1.4. Майстер один раз на три роки проходить обов'язкове навчання з охорони праці та безпеки життєдіяльності, а також (за необхідністю) спеціальне навчання з електробезпеки з наступною атестацією із присвоєнням кваліфікаційної групи з електробезпеки (електродопуску) не нижче II-III групи.

1.5. При оформленні на роботу майстер проходить первинний медичний профілактичний огляд, а в подальшому 1 раз на рік повторні медичні профілактичні огляди.

1.6. Після підписання наказу про зарахування на роботу майстер зобов'язаний ознайомитись з вступним інструктажем та первинним інструктажем на робочому місці, в подальшому 1 раз в три місяці проходити навчання у вигляді повторних інструктажів. В разі організації в закладі навчання з перевірки знань з курсу «Охорона праці та безпека життєдіяльності» майстер 1 раз на 3 роки проходить зазначене навчання і перевірку знань і в подальшому вивільняється наказом по закладу від проходження повторних інструктажів в період між перевірками знань.

1.7. Майстер:

- використовує навчальні майстерні за призначенням, як приміщення для проведення практичних занять із спеціальності та інших навчально-виховних заходів;
- експлуатує навчальні майстерні тільки при наявності затвердженого начальником коледжу щорічного “Акту введення в дію навчальних засобів на початок навчання” оформленого комісією за наказом коледжу;
- оформлює в навчальній майстерні куточок по охороні праці та безпеки життєдіяльності де розміщує нормативні матеріали, повідомлення, інструкції з охорони праці, безпеки життєдіяльності та плакати безпечних прийомів праці та навчання;

- забезпечує додержання курсантами вимог безпеки та гігієни в навчальній майстерні та підсобних роздягальнях ;
- організовує зберігання та безпечну експлуатацію обладнання, підготовку його до проведення практичних занять.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Майстер до початку проведення практичного навчання в навчальній майстерні повинен:

- перевірити справність обладнання, вентиляції та системи електричного живлення. В разі виявлення пошкоджень, які несуть небезпеку, проведення занять в навчальній майстерні не проводити занять до усунення виявлених недоліків;
- впевнитись у наявності засобів надання першої медичної допомоги (аптечка) та протипожежного інвентарю;
- чітко визначити порядок і безпечні правила проведення навчальних занять та довести їх до курсантів, а також:
- провести інструктаж з безпечної поведінки курсантів в навчальній майстерні;
- в разі проведення навчально-практичних занять із застосуванням верстатів та інструментів або інших засобів навчання, які можуть привести до травмування попередньо провести інструктаж з безпеки за темою занять та зафіксувати проведення інструктажу у журналі.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Проведення занять із використанням верстатів та небезпечних інструментів в навчальній майстерні дозволяється за умов, якщо:

- забезпечено вільний вихід з майстерні в коридор або на сходовий марш (в тому числі і через підсобку, роздягальню);
- проходи до дверей між рядами верстатів та обладнання не захищені сторонніми предметами і прохід становлять 0,8 м.;
- електропроводка в майстерні стаціонарна і виконана відповідно до вимог техніки безпеки та промислової санітарії. Забороняється використання електричних подовжувачів;
- виконується Інструкція з експлуатації інструменту.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Майстер забезпечує:

- організований вихід курсантів з майстерні у коридор;
- провітрювання приміщення до початку наступних занять;
- вологе прибирання раз на добу після закінчення навчально-виховного процесу.
- закриття майстерні по закінченню занять. Ключ здається черговому сторожу на вахту.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. При виявленні ознак горіння необхідно негайно повідомити про це адміністрацію закладу і викликати пожежну охорону по телефону -101. В разі необхідності викликати інші рятувальні служби.

5.2. Евакуювати курсантів з майстерні та перевірити всіх по списку, які були присутні на заняттях.

5.3. При прибутті на пожежу пожежних підрозділів, забезпечити вільний доступ на територію закладу (в тому числі і в кабінети, майстерні тощо).

5.4. При можливості майстер бере участь у допомозі по гасінню пожежі, надає консультації про конструктивні і технологічні особливості об'єкта, організовує залучення до вжиття необхідних заходів, пов'язаних із ліквідацією пожежі та попередженням її розвитку.

5.5. Приблизний план гасіння пожежі в навчально- виробничих майстернях:

№ п/п	Назва дії	Порядок і послідовність дій	Посада, прізвище виконавця
1	повідомлення про пожежу	Викликати пожежну команду по тел. -101 чи з посильним, повідомити адміністрацію закладу про пожежу. Відключити газ, електроенергію, виключити вентиляцію. Привести до готовності первинні засоби гасіння.	староста групи, члени добровільної пожежної дружини (ДПД)
2	евакуація курсантів з приміщення	Заспокоїти курсантів і попередити виникнення паніки. Вивести курсантів по коридорах і сходах відповідно до плану евакуації на вулицю чи в приміщення, де немає вогню. Перевірити число курсантів по списку.	майстер
3	розміщення евакуйованих учнів	В зимовий час розмістити в _____, а (вказати приміщення) в теплий час в _____ (вказати приміщення)	адміністрація коледжу
4	Організація гасіння пожежі первинними засобами пожежогасіння	За допомогою членів ДПД організувати оточення палаючих приміщень. Гасіння пожежі за допомогою підручних засобів. Виділення посильних для зустрічі пожежної команди і показати найкоротший і зручний підхід до осередку пожежі	Члени ДПД співробітники коледжу
5	Участь у гасінні пожежі по прибуттю пожежної команди	Показати представникам пожежної охорони шляхи до осередку пожежі, в приміщенні. Показати пожежникам приміщення, де можуть бути люди, а також місце, де в кабінеті є горючі матеріали	Члени ДПД майстер, адміністрація

6. Надання медичної допомоги

У всіх нещасних випадках необхідно надати першу медичну доікарську допомогу потерпілому і одночасно викликати кваліфіковану медичку допомогу.

Найважливіші прийоми першої допомоги:

6.1. Непритомність.

Непритомного покласти так, щоб кров приливала до голови. Забезпечити доступ свіжого повітря і підтримувати діяльність серця, розстебнути всі тісні частини одягу, викликати дихання, подразнюючи шкіру сухим розтиранням хусточкою або голою рукою. Покласти гарячий компрес на голову і дати вдихнути міцного

нашатирного спирту. У важких випадках робити штучне дихання й викликати лікаря.

6.2. Кровотечі.

Ретельно очистити рану й шкіру навкруги неї, обливаючи 3-х процентним розчином перекису водню, обережно видалити з рани осколки, покриваючи краї рани йодом, накласти бинтову пов'язку. Якщо поранено артеріальні судини, туго перетягнути кінцівку вище від поранення гумовою трубкою або хусткою, накласти на рану пов'язку і потерпілого направити до лікарні.

При пошкодженні ока накласти суху пов'язку і також послати хворого до лікарні. При кровотечі з носа розстебнуті комір, на перенісся покласти холодний компрес, а до ніг - грілку. Якщо кровотеча не припиняється - направити хворого до лікарні.

6.3. Опіки.

Обробити обпечене місце розчином марганцевокислого калію тим більшої концентрації, чим сильніший опік. Можна змазати олеїною кислотою.

6.4. Ураження електричним струмом

Основними умовами успіху при наданні першої допомоги потерпілому від електричного струму та при інших нещасних випадках є швидкість дій, винахідливість і вміння того, хто надає допомогу.

Врятування потерпілого від електричного струму залежить від швидкості звільнення його від струму. Зволікання й тривала підготовка можуть привести до загибелі потерпілого.

Інструкцію розробив:

Інженер з охорони праці

Олександр Гріщенко